

**Quæstionum Canoniarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus Ultimus. Quis possit dispensare cum simoniacis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

sententia, qua statim executioni debet mandari, cum boni communis interfit, ea crimina statim puniri L. *constitutiones* 16. ff. de appellat. Simonia verò est crimen, super quo sententia lata statim habere debet executionem ex c. *sicut*, ibi: *Sine dilatione, mox debet de Ecclesia expelli*. Deinde hæresis non admittit appellationem; huic autem æquiparatur Simonia propter magnitudinem delicti. c. *Ut acquisitionis*, 18. de hæres. in 6. l. 1. C. de falsâ monet. Et addit Castropalaus cit. p. 27. n. 4. in iis, in quibus ipso jure imponitur poena, sententiam declaratoriam facere, transire in rem judicatum.

ARTICULUS ULTIMUS.

Quis possit dispensare cum simoniaco.

588 CUM ex dictis constet, simoniaco varias poenas esse statutas, vel *latas* ipso jure, vel *ferendas* à Judice, cujusmodi sunt excommunicatio, suspensio, interdictum, inhabilitas retinendi beneficium simoniacè acquisitum, vel aliud deinceps acquirendi; quæstio in præsens est, quis in ejusmodi poenis, à simoniaco contractis, possit dispensare? & primò quidem, quis possit dispensare in poenis Simoniæ à Judice ferendis? in his distinguendum est, an sint ex genere suo *perpetua*, an solum *temporales*? quo posito. 3y. Etsi, postquam Judex propter Simoniam, in judicio probatam, Reo imposuit poenam suspensionis ab officio, & beneficio, ea non possit remitti à tali Judice, *durante tempore*, pro quo imposita est, probabile tamen esse, quòd possit ante transactum tempus; *si tamen sint temporales*. v. g. ad triennium. Nam ejusmodi poena non est ex genere suo perpetua, sicut infamia, depositio.

589 Si autem queratur quis possit dispensare in poenis ipso jure latis contra simoniacos? Not. inter eas primam esse excommunicationem eorum, qui simoniacè ordinant, beneficium conferunt, vel ad Religionem admittunt, ut jam præmissum est. Et quoniam hæc poena est Pontifici reservata, nemo de jure communi, & secluso privilegio, ac speciali concessione, nisi summus Pontifex ab ea legitimè absolvere potest. Altera est suspensio simoniacè ordinati ab Ordinis simoniacè accepti exercitio; & in hac dispensare similiter potest solus Papa juxta c. *penult.* h. t. Et quoniam

Tom. V.

ordinans simoniacè præterea punitur suspensione à collatione Ordinum, de illa ex cit. c. idem dicendum venit, & pluribus super hoc agit Suarez l. 4. c. 61. à n. 5.

Circa has suspensiones, & inhabilitates 590 not. 1. suspensum ab exercitio Ordinis simoniacè accepti, non posse legitime ascendere ad altiorem Ordinem; donec ab ea suspensione absolvarur. Est enim lege cautum, ut patet ex Bulla Sixti V. contra male promotos (ibi: *spe dispensationis careant*) confirmata à Clemente VIII. quod Castropalaus cit. d. 3. punct. ult. intelligendum censet, non tantum de suspensione ab exercitio Ordinis simoniacè accepti, à sic ordinato incurfa; sed etiam incurfa à sic ordinante, & mediatoribus; & suspensione incurfa à Capitulo Regulari propter Simoniam commissam in receptione ad Religionem. Not. 2. Poenam expulsionis à Monasterio per Simoniacam professionem, incurfam, post condemnationem, à solo Pontifice relaxari posse, excepto casu ignorantia (per c. *De Regularib.* de Simon.) vel necessitatis (per c. *Quoniam* eod.) ante condemnationem autem, cum tunc nondum sit incurfa, non indigere relaxatione; ita Suarez. l. 4. de Simon. c. ult. n. 7. Not. 3. Ab interdicto, quo prohibetur ingressus Ecclesiæ simoniacè ordinanti, & Prælati recipientibus beneficium per Simoniam confidentia, solum Papam posse absolvere; cum ei sit reservatum; sic Castrop. cit. n. 2. Not. 4. Quando diximus solum Papam posse absolvere à prædictis poenis, & censuris, intelligendum esse, quando sunt *publica*, ac *deductæ ad forum consentiosum*; secus enim valde probabiliter ab illis (dum multæ sunt) absolvere potest Episcopus virtute CC. Tridentini sess. 24. de Reform. c. 6. ita Suarez cit. l. 4. c. 61. n. 11. Nec obstat Bulla Pii V. prohibens hanc facultatem. Nam eam quoad hoc non esse usu receptam, diximus in superioribus ex Lessio, & aliis.

Si petas quis dispensare possit in poena 591 inhabilitatis ad beneficia Ecclesiastica? 3y. Episcopum posse pro illa vice dispensare in inhabilitate, ut beneficio iterum conferri possit beneficium, quod prius simoniacè recepit, si concurrant istæ conditiones 1. Si Simonia commissâ sit ignorante beneficiato, & ipse illud bonâ fide recepit. 2. Si beneficium sit simplex. 3. Si prius libere illud resignavit; id, quod colligitur ex c. *penult.* de elect. de quo egimus supra n.

553. Ex hoc colligitur, Episcopum nec pro illa vice in ea pœna posse dispensare, si *scienter* commisit Simoniam is, qui beneficium recepit; nec privilegium Episcopis in Trid. loco cit. concessum *pro censuris occultis* extendi ad hunc casum; cum irregularitas non sit censura; & facultas à Trident. concessa non extendatur ad casus reservatos, quantumvis occultos, si reservati sint novâ lege Pontificis post Tridentinum conditâ. Sic enim dicitur respondisse Gregorius XIII. auditâ relatione S. Congregationis, prout refertur Volum. 4. decision. Rotæ, per Farinacium fol. 77. ita pluribus relatis tenet Barbof. in cit. c. 6. n. 22.

592 Hanc opinionem probabiliorem oppositâ judicat Castropalaus cit. n. 4. licet, quòd Episcopus in ejusmodi inhabilitate (*si occulta sit*) dispensare possit, censcat quoque probabile cum Henriq. l. 13. de Excommunic. c. 56. n. 1. Lessio l. 2. c. 35. dub. 25. n. 140. Suarez. l. 4. c. 61. n. 11. Cum enim potestas ad dispensandum in irregularitatibus ex delicto occulto provenientibus sit materia valde favorabilis, ut rectè notat Pyrrhus, Corradus in praxi dispensat. Apostol. l. 1. c. 6. n. 27. consequenter latè interpretanda; sub *irregularitate* autem ex delicto, *latè sumptâ* (ut multis probat Henriquez cit.) intelligi possit *inhabilitas* etiam ad beneficia vel retinenda, vel acquirenda, quæ infligitur in pœnam Simonia; potestas etiam in ea dispensandi, si vitium occultum sit, probabiliter concessâ dicitur Episcopis.

593 Obstare tamen videntur decisiones Cardinalium; sed respondet Castropalaus cit. P. 3. tr. 17. D. 3. de Simon. p. ult. n. 4. eas non obstare; tum quia illis decisionibus (etsi sint magnæ autoritatis) non est necessariò standum, ut expresse docet Sanchez l. 8. de Matr. D. 2. n. 10. circa finem, ac de stylo Curia, & decisionibus Rotæ,

docet similiter Vasquez l. 2. d. 177. c. ult. n. 75. ubi optimè probat, declarationes, vel decisiones Rotæ non habere vim legis: Quia facilem habent explicationem. Nam rectè possunt exponi de casu beneficiorum, quibus talis simoniacus privatus fuit *per sententiam*; non autem, ante sententiam, nec mere arbitraria est hæc explicatio declarationum, de quibus n. 591. Cum enim ibi dicat Congregatio, *Episcopum posse absolovere sacerdotem sibi subditum à Simonia occulta; & rehabilitare ad Ordines, & beneficia tam obtenta, quam obtinenda; & postea subjungat. Sed non ad beneficia, quibus propter Simoniam privatus fuisse, vel ad obtinenda*: Hæc postrema verba, ne prioribus contradicant; intelligenda veniunt de beneficiis, quibus privatus fuit *per sententiam*. Sic Castropal.

Si dicas, declarationes Cardinalium ⁵⁹⁴ secundum se præcisè sumptas, non esse quidem *necessariò* sequendas; secus tamen esse, si factâ relatione ad Pontificem, ab hoc confirmantur: Respondet Bartholomæus Chassaing de Privileg. Regular. tr. 1. c. 1. propof. 3. id non procedere, licet approbentur etiam à Papa *in forma communi*, nam Pontifex per ejusmodi confirmationem novum jus rei, quæ confirmatur, non affert. c. *Cum dilecta*, de confirm. util. vel inutil. ergo res manet *in statu quo*, nimirum antiquo, etiam positâ tali confirmatione. Sed de hoc plura lib. 1. Decret. in tit. de Constitut. Ex dictis colliges, Simoniacum, qui simoniacè accepit beneficium, quod habet, dispensatum ab Episcopo (juxta probabilem sententiam in n. 592.) posse sine alia, vel nova collatione retinere illud beneficium, *in foro conscientia*, cum in dato casu Episcopi dispensatio, in dictâ inhabilitate pro foro conscientia, valdè probabiliter valeat; ita Suarez tom. 5. in 3. p. D. 13. sect. 1. n. 34. Abbas c. *Expositio* lastis. De Cleric. excommunic. ministr.